

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI OPERATORA I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Szczegółne przypadki certyfikacji
---------------------------------	---	--

ROZDZIAŁ 6 - OPERACJE Z WYKORZYSTANIEM SYSTEMÓW PBN

1. ZASTOSOWANIE

1.1 Przedstawione w tym Rozdziale zasady i procedury mają zastosowanie do każdego wniosku Operatora o wydanie zezwolenia na wykonywanie lotów na obszarach gdzie ICAO lub organizacje regionalne (EUROCONTROL) albo narodowe służby kontroli ruchu lotniczego wprowadziły uzupełniające procedury regionalne (ICAO Doc. 7030/5 - *Regional Supplementary Procedures*) dotyczące stosowania nawigacji obszarowej.

1.2 W procesie certyfikacji/zatwierdzenia dla wydania zezwolenia na prowadzenie nawigacji obszarowej RNAV stosowane są wymagania podane w:

a) ICAO Doc. 9613-AN/937 pt. Podręcznik nawigacji opartej na osiągnięciach, Wydanie 4 z 2012r. (*Performance Based Navigation Manual, Fourth Edition – 2012*).

b) ICAO Doc. 9997-AN/498 pt. Podręcznik zatwierdzeń operacyjnych dla nawigacji opartej na osiągnięciach Wydanie 1 z 2012r. (*Performance-Based Navigation (PBN) Operational Approval Manual, First Edition – 2012*).

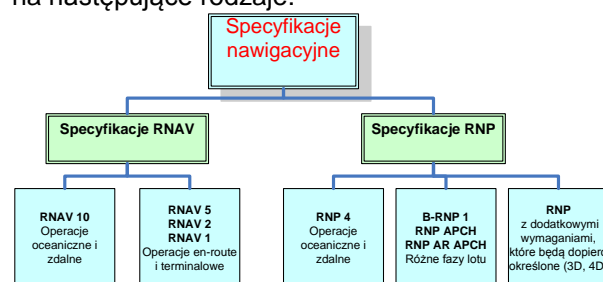
c) Materiałe administracyjnym i doradczym wydanym przez Zrzeszenie Władz Lotniczych (*Joint Aviation Authorities*), (*JAA Administrative & Guidance Material, Section One: General, Part Three, Temporary Guidance Leaflet TGL No 2 Revision 1*) Tymczasowe Wytyczne JAA Nr 2, Zmiana 1 pt. „Materiał doradczy w sprawie zezwoleń technicznych i kryteriów operacyjnych wykorzystania systemów nawigacyjnych w przestrzeni europejskiej w której ustanowiono procedury nawigacji obszarowej R-NAV”. (Patrz PNO-3-06-01)

d) Materiałe administracyjnym i doradczym wydanym przez Zrzeszenie Władz Lotniczych (*Joint Aviation Authorities*), (*JAA Administrative & Guidance Material, Section One: General, Part Three, Temporary Guidance Leaflet TGL No 10 Revision 1*) Tymczasowe Wytyczne JAA Nr 10 pt. „Tymczasowy materiał doradczy JAA w sprawie zezwoleń technicznych i kryteriów operacyjnych użycia precyzyjnej nawigacji obszarowej (P-RNAV) w wyznaczonej przestrzeni europejskiej” (Patrz PNO-3-06-03).

d) Materiały doradcze EASA AMC 20 wprowadzane do stosowania Decyzją Dyrektora

Wykonawczego EASA (zgodnie z poniższą tabelką).

1.3 W procesie certyfikacji dla wydania zezwolenia na wykonywanie operacji w przestrzeniach, w których wymagana jest zdolność do prowadzenia nawigacji obszarowej RNAV/RNP, podzielone są na następujące rodzaje:

2. ZASADY OGÓLNE

2.1 Zezwolenie na wykonywanie lotów z użyciem systemów nawigacji obszarowej wydaje Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego, w postaci zatwierdzenia odpowiedniego zapisu w Specyfikacji Operacyjnej, w której określa ogólne warunki i ograniczenia prowadzenia operacji RNAV/RNP.

2.2 Operator ubiegający się o uzyskanie zezwolenia Prezesa na wykonywanie lotów użyciem systemów nawigacji obszarowej RNAV/RNP powinien spełnić wymagania mających zastosowanie przepisów i norm oraz przeprowadzić proces certyfikacji wg procedury podanej w Dziale 2 Podręcznika PNO.

2.3 Certyfikacja dla uzyskania zezwolenia Prezesa na wykonywanie lotów użyciem systemów nawigacji obszarowej RNAV/RNP jest procesem, w którym Operator musi udowodnić, że:

a) Pokładowe wyposażenie nawigacyjne samolotów, które będą użyte do wykonywania lotów użyciem systemów nawigacji obszarowej RNAV/RNP spełnia wymagania ustanowione w odnośnych przepisach i wymaganiach;

b) Pokładowe wyposażenie nawigacyjne będzie zainstalowane na samolocie zgodnie z wymaganiami przepisów zdolności do lotu, a w szczególności instalacja tego wyposażenia musi uzyskać zatwierdzenie Władz Państwa rejestracji samolotu.

c) Ustanowił, wprowadził do Instrukcji Operacyjnej i realizuje procedury operacyjne dla

Wydanie z: 30.06.2013r. Zmiana Nr: 16	OPERACJE Z WYKORZYSTANIEM SYSTEMÓW PBN	PNO-3-06-00 Strona 1/4
--	--	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI OPERATORA I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Szczególne przypadki certyfikacji
---------------------------------	---	--

planowania, przygotowania i wykonywania lotów z użyciem systemów nawigacji obszarowej RNAV/RNP, właściwe dla specyfiki tych przestrzeni i ustanowionych dla nich procedur regionalnych.

d) Ustanowił, wprowadził do Charakterystyki zarządzania ciągłą zdolnością do lotu (CAME) i realizuje Program obsługi technicznej oraz Wykaz wyposażenia minimalnego (MEL) właściwy dla specyfiki danych specyfikacji nawigacyjnych RNAV/RNP;

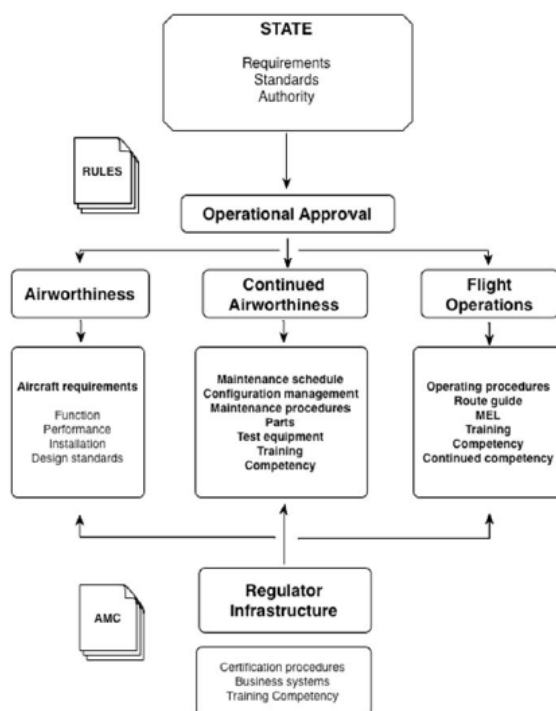
e) Ustanowił, wprowadził do Instrukcji Operacyjnej i realizuje programy szkolenia wstępnego oraz okresowych kontroli kwalifikacji załóg lotniczych (pilotów) wymaganych dla uzyskania i utrzymania uprawnień do wykonywania lotów z użyciem systemów nawigacji obszarowej RNAV/RNP;

f) Ustanowione w Instrukcji Operacyjnej zasady i procedury, a także system organizacji pionu operacyjnego i zarządzania obsługą techniczną oraz procedury przepływu informacji pomiędzy zainteresowanymi służbami operacyjnymi i technicznymi są wydajne i skuteczne oraz, że gwarantują wykrycie niekorzystnych trendów i podjęcie działań korygujących w każdym przypadku stwierdzenia pogorszenia się osiągnięć pokładowego wyposażenia nawigacyjnego samolotów użytkowanych do wykonywania lotów z zastosowaniem użyciem systemów nawigacji obszarowej RNAV/RNP.

2.4 Złożone przez Operatora dokumenty i materiały dowodowe powinny pozwalać ustalić, jakie doświadczenia oraz jaki poziom zaufania Operator osiągnął i zdołał utrzymać podczas eksploatacji próbnej w wykonywaniu lotów z użyciem systemów PBN.

3. ZŁOŻENIE WNIOSKU

3.1 Wniosek o wszczęcie procesu certyfikacji dla uzyskania zezwolenia na wykonywanie lotów w określonym w tym wniosku rodzaju lotów z użyciem systemów nawigacji opartych o osiągi (PBN) powinien być złożony, razem z wymaganymi danymi pomocniczymi, **co najmniej 30 dni roboczych** przed planowanym terminem rozpoczęcia wnioskowanych operacji – na druku **ULC-AOC-01** uzupełnionym drukiem **ULC-PBN-01** z załączonymi materiałami dowodowymi (druk ten składa się dla każdej specyfikacji nawigacyjnej PBN).

3.2 Wniosek powinien zawierać, co następuje:

a) Specyfikację zainstalowanego na samolocie (flocie samolotów) pokładowego wyposażenia nawigacyjnego, właściwego dla wnioskowanego specyfikacji nawigacyjnej, z podaniem typów i modeli zainstalowanego wyposażenia oraz ich podstawowych cech użytkowych i dozwolonych zakresów użytkowania tego wyposażenia. Specyfikację należy sporządzić na druku EQP podanym w Dziale 7.

b) Orzeczenie o prawidłowości zabudowy wyposażenia.

c) Projekty zmian i uzupełnień do Instrukcji Operacyjnej, programów obsługi technicznej, wykazu wyposażenia minimalnego (MEL) albo projekty nowych dokumentów utworzonych w związku z zamiarem podjęcia przez Operatora operacji z użyciem systemów nawigacji realizujących daną specyfikację nawigacyjną;

d) Programy szkolenia wstępnego i okresowego członków załóg, personelu obsługi technicznej i działu operacyjnego, właściwe dla wykonywanych obowiązków i wymagań procedur regionalnych obowiązujących w lotach z użyciem systemów nawigacji PBN;

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRECZNIK CERTYFIKACJI OPERATORA I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Szczegółne przypadki certyfikacji
---------------------------------	---	--

f) Nazwy i oznaczenia rodzajów nawigacji R-NAV/RNP, których wniosek dotyczy (np. RNAV5, RNAV1, RNP APCH, itp).

4. WSTĘPNA OCENA WNIOSKU

4.1 Rozpatrując wniosek Operatora o zezwolenie na wykonywanie operacji w określonych we wniosku rodzajów nawigacji obszarowej RNAV/RNP, należy dokonać głębokiej oceny wyników dotychczasowej działalności lotniczej tego Operatora, szczególną uwagę zwracając na osiągnięte wskaźniki i trendy bezpieczeństwa, stopień wyszkolenia i doświadczenie załóg, skuteczność stosowanych przez Operatora programów operacyjnych, niezawodności i obsługi technicznej, a także skuteczność działania zakładowego systemu jakości. Dostarczone wraz z wnioskiem dane statystyczne i dokumenty powinny udowadniać zdolność i fachowość Operatora do bezpiecznego prowadzenia takich operacji, a także powinny zawierać program wdrażania oraz plan osiągnięcia zdolności do spełnienia wymagań formalnych, organizacyjnych i merytorycznych, właściwych dla operacji z użyciem systemów nawigacji obszarowej RNAV/RNP.

4.2 Po pozytywnym oceniu wniosku Prezes ULC udzieli zezwolenia operacyjnego na prowadzenie operacji z użyciem systemów nawigacji opartych na osiągnięciach PBN z określeniem specyfikacji nawigacyjnej oraz ewentualnych ograniczeń obszarów lub procedur użycia.

UWAGA: Zezwolenie jest wydawane dla konkretnego Operatora i konkretnego egzemplarza statku powietrznego.

5. ZMIANY I PRZEDŁUŻENIE WAŻNOŚCI ZEZWOLENIA

5.1 Wnioski o zmianę zapisów w Specyfikacji Operacyjnej dotyczące PBN podlegają ogólnej procedurze opisanej w PNO-1-02-00 oraz w Rozdziale 4 PNO.

5.2 Przedłużenie ważności Certyfikatu AOC i Specyfikacji Operacyjnej w zakresie dotyczącym utrzymania bieżącej zdolności Operatora do wykonywania operacji PBN odbywa się na ogólnych zasadach, właściwych dla przedłużenia ważności Certyfikatu AOC, podanych w PNO-1-02-00 oraz w Rozdziale 4 PNO.

6. DOKUMENTOWANIE PROCESU ZATWIERDZENIA

6.1. Przebieg procesu zatwierdzenia dokumentowany jest na druku Listy kontrolnej dedykowanej dla właściwego rodzaju operacji:

- Operacje RNAV5/B-RNAV
- **LK-BRNAV-01 (dla pierwszego SP)**
- **LK-BRNAV-02 (dla kolejnych SP)**
- Operacje RNAV1/P-RNAV
- **LK-PRNAV-01 (dla pierwszego SP)**
- **LK-PRNAV-02 (dla kolejnych SP)**
- Operacje RNAV10/RNP10
- **LK-RNAV10-01 (dla pierwszego SP)**
- **LK-RNAV10-02 (dla kolejnego SP)**
- Operacje RNP4 – **LK-RNP4**
- Operacje Basic-RNP1 – **LK-RNP1**
- Operacje RNP APCH – **LK-RNP APCH**
- Operacje RNP AR APCH – **LK-RNP AR APCH**
- liście kontrolnej zmiany do specyfikacji operacyjnej **LK-AOC-SO-01**

6.2 Wzór druku Wniosku dla zatwierdzenia PBN znajduje się w Dziale 7 PNO w zestawie druków - **ULC-PBN-01.**

CELOWO

POZOSTAWIONO

PUSTE

Wydanie z: 30.06.2013r. Zmiana Nr: 16	OPERACJE Z WYKORZYSTANIEM SYSTEMÓW PBN	PNO-3-06-00 Strona 3/4
--	--	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI OPERATORA I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO	Dział: Szczególne przypadki certyfikacji
---------------------------------	---	--

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE

Wydanie z: 30.06.2013r. Zmiana Nr: 16	OPERACJE Z WYKORZYSTANIEM SYSTEMÓW PBN	PNO-3-06-00 Strona 4/4
--	--	----------------------------------